

MELHUS
KOMMUNE

Tilstandsrapport for
barnehagene i Melhus

2024

Innhold

1. Innledning	3
1.1. Barnehagekvalitet	4
1.2. Ulike former for kvalitet	5
1.3. Mål for kvalitetsarbeidet	6
2. Kvalitetsutvikling gjennom REKOM	8
2.1. REKOM, kompetanseheving i barnehagesektoren i Melhus	9
2.2. Viktige planer og områder i oppvekst Melhus	9
Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis	9
Strategisk plan for tverrfaglig samarbeid	10
ICDP (International Child Development Programme).....	10
Grønt flagg	12
3. Foreldreundersøkelsen	12
4. Nøkkeltall for 2024	13
5. Tilsyn etter lov om barnehager	16
6. Barnehagens ansatte	17
7. Barn og foreldres medvirkning	18
8. Spesialpedagogisk hjelp	19
9. Minoritetspråklige barn	21
10. Opptak, kapasitet og prognoser	22
11. Satsningsområder	23
Satsningsområder for 2025:.....	24
12. Referanser	25

1. Innledning

Tilstandsrapport for barnehagene er en del av Melhus kommunes kvalitetsvurdering, og er en årlig melding om hvordan arbeidet drives og hvilke faktorer som ligger til grunn for å vurdere tilstanden.

Barnehageeieren har etter barnehagelovens § 7 ansvar for at barnehagen drives i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. Denne meldingen settes også i sammenheng med internkontrollen, hvor vi skal dokumentere i den formen og det omfanget som er nødvendig, samt evaluere og se på behov for å forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

Tilstandsrapporten beskriver mål for arbeidet i barnehagen og gir en oversikt over tilstanden på noen områder gjennom det tilgjengelige tallmaterialet. Data hentes fra Basil og analysebrettet, SSB KOSTRA-tall, foreldreundersøkelsen og utviklingssamtaler med den enkelte barnehage. BASIL er Utdanningsdirektoratets innrapporteringsystem for barnehager og barnehageeier. Alle barnehager skal levere årsmeldingsskjema per 15. desember hvert år.

Overordnet mål for Melhus kommune er at kommunen skal ha gode, tilpassede tjenester til barn/unge, voksne og eldre (økonomi- og handlingsplan 2024-2027), og herunder delmål som operasjonaliseres både på sektornivå og enhetsnivå. Barnehageloven, rammeplanen og kommunale og lokale planer gir rammer for hva et godt barnehagetilbud skal være, og barnehagene skal til enhver tid drives etter gjeldende lov og avtaleverk.

I Melhus gikk det per 15.12.24 920 barn i barnehage, fordelt på 14 kommunale barnehager, 3 ordinære private barnehager og 1 privat familiebarnehage. På grunn av lovendring har vi økt fra 11 til 14 kommunale barnehager, da Lundamo, Rosmælen og Flå har to hus som nå er registrert som egne enheter.

Tilstandsrapporten er en oversikt over deler av kvaliteten i barnehagene i Melhus, der kommunen som eier kan bruke dokumentet som et grunnlag for prioriteringer i økonomi- og handlingsplanen og som kunnskapsgrunnlag for barnehagen, rådmannen og politisk nivå.

1.1. Barnehagekvalitet

Barnehageloven og rammeplanen setter krav og rammer for barnehage tilbudet og kvaliteten i barnehagen. Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som anerkjenner og ivaretar barndommens egenverdi, og har en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Det pedagogiske arbeidet skal planlegges og vurderes og være forankret i barnehageloven og rammeplanen. Fra og med januar 2021 stiller barnehageloven krav om at alle barnehager skal sikre at barna har et trygt og godt barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel, lek og læring. Det ble i 2024 utarbeidet en handlingsplan for et trygt og godt barnehagemiljø for de kommunale barnehagene i Melhus.

God kvalitet i barnehage tilbudet krever systematisk arbeid der hele personalgruppen er involvert. Eier og styrer skal legge til rette for og sette av tid til at personalet jevnlig planlegger, gjennomfører, reflekterer over og vurderer det pedagogiske arbeidet. Dette skal ses opp mot rammeplanen og barnehagelovens krav og intensjoner, i tillegg til relevant teori og kunnskapsgrunnlag. Barnehagen skal også involvere barna og foreldrene i kvalitetsutviklingen. Barn har rett til medvirkning, og barns erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget for barnehagens arbeid med kvalitetsutvikling.

Styrer har det daglige ansvaret i barnehagen, og skal sørge for at personalet får brukt sin kompetanse. Styrer skal også sørge for at personalet utvikler en felles forståelse av barnehagens oppdrag, og at det pedagogiske arbeidet er i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

God kompetanse hos de ansatte er avgjørende for kvalitet i barnehagene. Pedagogisk arbeid krever ansatte med kompetanse om barn, barnehagedidaktikk og pedagogikk som jobber sammen i profesjonelle læringsfellesskap. Høy kvalitet i barnehagelærerutdanningen (BLU) er en forutsetning for at barnehagelærerne har denne kompetansen.

Både norske og internasjonale studier viser at personalets deltakelse i etter- og videreutdanning er positivt for at barnehagene skal jobbe systematisk og kontinuerlig med kvalitetsutvikling, og for barnas utvikling og læring. Omfanget av etter- og videreutdanning er likevel lavt i barnehagen sammenliknet med i skolen.

For samiske barn og for det samiske samfunnet er samiske barnehager avgjørende for å styrke og utvikle samisk språk og kultur. Samiske barnehager skal fremme læring og

danning med utgangspunkt i samiske verdier og tradisjonskunnskap. En undersøkelse har vist at å fremme samiske barns språk og kultur på en måte som gjør at barnet opplever sammenheng mellom barnehagens pedagogikk og hjemmets oppdragelse, bidrar til å fremme samiske barns livsmestring. For å kunne ivareta det samiske innholdet i rammeplanen, både i samiske barnehager og andre barnehager med samiske barn, må barnehagen ha kunnskap og kompetanse om samiske språk og samisk kultur. Prosjektet Sámi mánát ođđa searvelanjain (SÁMOS)

beskriver hva kvalitet innebærer i de samiske barnehagene, sett i lys av samiske språk og samisk kultur. Målet er å prøve ut og videreutvikle kompetanse i samisk kultur og tradisjonell kunnskap og å arbeide etter sterke språkmodeller. Rapporten om sterke språkmodeller inneholder konkrete forslag og tydelige krav om hvordan språket kan styrkes i barnehager og på skolen.

(Kunnskapsdepartementet «barnehagen for en ny tid», Nasjonal barnehagestrategi mot 2030)

1.2. Ulike former for kvalitet

Vi deler kvalitetsbegrepet inn i struktur, prosess, resultat og orienteringskvalitet.

Strukturkvalitet	Prosesskvalitet	Resultatkvalitet	Orienteringskvalitet
For eksempel: -Bemanning -Kompetanse -Inne- og uteareal -Lokaler og utstyr -Gruppestørrelse -Organisering	For eksempel: -Samhandling og relasjoner -Utviklingsarbeid -Godt samarbeid mellom hjem og barnehage	For eksempel: -Barns trivsel -Barns språklige, kognitive og sosiale utvikling	For eksempel: -Grunnsyn og holdninger -Refleksjon, evne til dobbeltkretslæring (Argyris og Schön fra Levin og Klev 2021) -Pedagogisk skjønn og ansattes profesjonalitet

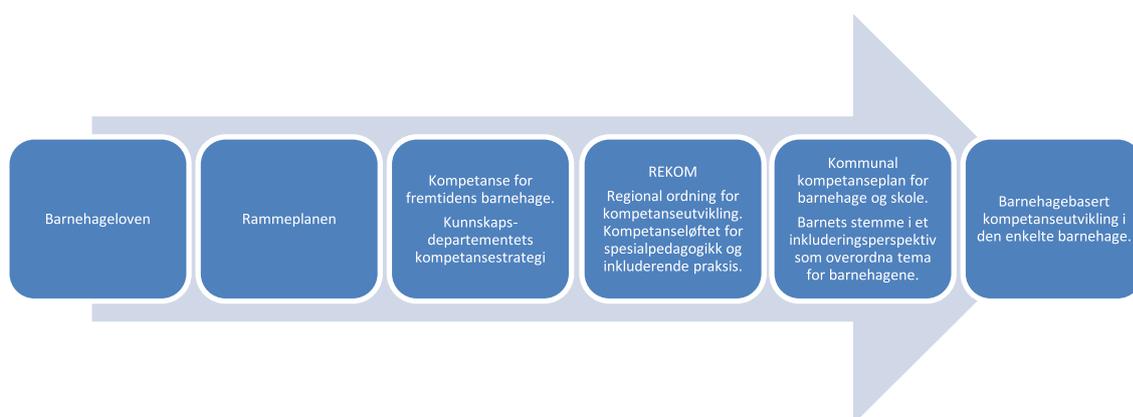
Universitetet i Stavanger kom i 2019 med en rapport etter en gjennomført kvalitativ dybdestudie, GoBaN-prosjektet (Gode barnehager for Barn i Norge). Studien ble gjennomført i tiden august 2016 til oktober 2019, og forskerne bak rapporten (Alvestad et.al) kom frem til kjennetegn på barnehager med høy kvalitet.

Studiens hovedresultater viser oppsummert at gode barnehager er kjennetegnet av høy kompetanse, profesjonell entusiasme, felles mål og retning for det pedagogiske arbeidet, en helhetlig tilnærming til barns omsorg, lek og læring, en vektlegging av å være ute, naturopplevelser, en klar ledelse av personalgrupper og barnegrupper, strukturering av hverdagen tilpasset barna, en organisering i mindre grupper for aktiviteter og lek, både voksen- og barneinitierte aktiviteter, et personale som samarbeider godt både internt, med foreldrene og med eksterne parter, samt fokus på barns perspektiv, barns medvirkning og trivsel.

Samlet sett tar denne studien opp i seg, at de fire ulike kvalitetsbegrepene overfor er viktige for en helhetlig kvalitetsmåling.

1.3. Mål for kvalitetsarbeidet

Barns trivsel, utvikling og danning er målet for alt kvalitetsarbeid i barnehagesektoren. Dette målet er uttrykt i barnehageloven og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Når man ser på de ulike kvalitetene og hva som måles kvantitativt, så er det en utfordring å måle de kvalitetene som omhandler relasjoner, grunnsyn, holdninger og det å være en lærende organisasjon. Relasjoner mellom barn og ansatte er også en opplevd kvalitet sett fra foreldres ståsted (foreldreundersøkelsen).

De nasjonale satsningsområdene har også betydning for prioriteringer og mål for kvalitetsarbeidet i barnehagene. Disse målene er politisk bestemt og er beskrevet i «*Kompetanse for fremtidens barnehage, revidert strategi for kompetanse og rekruttering*»

2023-2025» ([Kompetanse for fremtidens barnehage \(regjeringen.no\)](#)) og nasjonal barnehagestrategi mot 2030 «Barnehagen for en ny tid» ([Barnehagen for en ny tid](#)).

For å nå det overordnede målet vil regjeringen at:

- minst 50 prosent av de ansatte i barnehagen skal være barnehagelærere (60% jf. nasjonal barnehagestrategi mot 2030 «Barnehagen for en ny tid»).
- minst 25 prosent av de ansatte i barnehagen skal være barne- og ungdomsarbeidere
- andelen styrere og barnehagelærere med mastergrad i barnehagen øker
- alle ansatte i barnehagen får mulighet til kompetanseutvikling
- alle barnehager utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling

Sektormål, satsningsområder, lov og rammeplan gir rammene for hva som er kvalitet i barnehagen. Kvalitetsarbeid handler om å oppfylle disse målene.

I Melhus nås kvalitetsmålene blant annet gjennom kompetanseheving:

- Videreutdanning for assistenter. Fagarbeiderutdanning
- Videreutdanning for barnehagelærere. I Melhus tok 10 ansatte videreutdanning fra våren 2024 og tre stk fra høsten 2024
- Videreutdanning for styrere. Melhus har en ansatt som startet på styrerutdanning i 2023, og ble ferdig i 2024
- Kurs og veiledning fra Statsforvalteren for barnehagemyndigheten
- Barnehagebasert kompetanseutvikling for alle ansatte, REKOM, som også inkluderer Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende fellesskap

2. Kvalitetsutvikling gjennom REKOM

Barnehagene i Melhus er en del av REKOM (regional kompetanseutvikling) i Gauldalsregionen. Denne tilskuddsordning skal legge til rette for et styrket samarbeid gjennom partnerskap mellom alle aktørene i barnehagesektoren, om å utvikle gode kompetansetiltak. Dette nettverket, som består av seks kommuner, får en viktig rolle i arbeidet med kompetanseplanen. Kompetanseutviklingstiltakene skal bidra til å realisere rammeplanens intensjoner og krav, og store endringer i barnehagesektoren har ført til økt kompetansekrav i barnehagene.

"En god barnehage krever kompetente ledere og faglig reflekterte voksne. De ansattes kompetanse er den viktigste enkeltfaktoren for at barn skal trives og utvikle seg i barnehagen. Et kompetent personale vil kunne se, anerkjenne og følge opp barna i deres utvikling. Å investere i de ansattes kompetanse er derfor å investere i barna» (Kompetanse for fremtidens barnehage- Strategi for kompetanse og rekruttering 2023-2025).

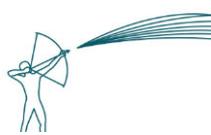
Den statlige strategien skal legge grunnlaget for en systematisk satsing på kompetanse og rekruttering i barnehagesektoren i tidsrommet 2023-2025. Strategien legges til grunn for Gauldalsregionens utarbeiding av konkrete planer for felles kompetanseutviklingstiltak.

Tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling

Tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling gir støtte til kollektiv kompetanseutvikling. Den omfatter kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis, og regional ordning for kompetanseutvikling.

I regional ordning inngår disse tiltakene:

- Barnehagebasert kompetanseutvikling
- Fagbrev gjennom praksiskandidatordningen
- Fagbrev på jobb
- Barnehagefaglig grunnkompetanse
- Tilretteleggingsmidler for lokal prioritering

2.1. REKOM, kompetanseheving i barnehagesektoren i Melhus

Barnehagene i Melhus har i 2024 hatt et felles tema – «Barnets stemme i et inkluderingsperspektiv».

Fra høsten 2024 har tre barnehager (Rosmælen, Gimsøya og Flå) hatt samskaping med DMMH, med søkelys på egne valgte områder innenfor temaet «Barnets stemme i et inkluderingsperspektiv». De tre barnehagene har hatt veiledning og prosess med DMMH, og deler erfaringer underveis med de andre styrerne. Målet er å gjennomføre samskaping med alle barnehagene i Melhus i samarbeid med Universitets- og høyskolesektoren de neste årene.

2.2. Viktige planer og områder i oppvekst Melhus

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis

Kompetanseløftet er et tiltak for ledere og ansatte i barnehager, skoler og PP-tjenesten, og skal bidra til at den spesialpedagogiske hjelpen er tett på de barna som har behov for det.

Målet er at alle barn og unge opplever et godt tilpasset og inkluderende tilbud i barnehage og skole. Kompetanseløftet består av tilskudd til kollektiv etterutdanning, utvikling av relevante nettressurser og kompetansepakker, og videreutdanningstilbud i spesialpedagogikk.

Statped har utviklet to refleksjonsverktøy for inkluderende praksis, et for skole og et for barnehage. Verktøyene kartlegger skolars/barnehagers inkluderende praksis ved at personalet fyller ut et digitalt påstandsskjema. Refleksjonsverktøyet "Inkluderende praksis" er et rådgiververktøy som PPT og Statped kan bruke i sitt systemrettede arbeid med å fremme inkluderende læringsmiljø i barnehager og skoler. Inkluderende praksis ble tidligere omtalt som et analyseverktøy. Link til informasjon om verktøyet:

[Inkludering | statped.no](https://statped.no)

Målet er at alle enheter skal gjennomføre denne inkluderingsanalysen innen 2025. På grunn av ressurser har ingen barnehager gjennomført dette i 2024.

Strategisk plan for tverrfaglig samarbeid

Strategisk plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggende arbeid barn og unge 2022-2025 skal bidra til at:

- Barn og unge som trenger hjelp, blir oppdaget tidlig og får hjelp uavhengig av om utfordringene gjelder lærevansker, psykisk eller fysisk helse, familiesituasjon eller annet.
- Barn og unge og deres familier/foresatte får den helhetlige oppfølgingen de trenger av ulike tjenester, uavhengig av hvor tjenestene er organisert.
- Alle barn opplever et godt og inkluderende oppvekst-, leke- og læringsmiljø.
- Ungt utenforskap motvirkes

Målgruppen for planen er innbyggere, ansatte og politikere i Melhus kommune.

Arbeidet med å utarbeide Strategisk plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggende arbeid barn og unge 2022- 2025 har involvert flere tjenester knyttet til barn og unge, og med særlig fokus på forebyggende arbeid, tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid. I 2024 er det gjennomført en evaluering av strategien, og planen blir revidert i løpet av 2025.

[Strategisk plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggende arbeid for barn og unge - Melhus kommune](#)

ICDP (International Child Development Programme)

ICDP foreldregruppe er et enkelt, helsefremmende og forebyggende program med mål om å styrke omsorgen og oppveksten for barn og unge.

Programmet gir ingen ferdig oppskrift eller fasit. I stedet fungerer det som et verktøy som støtter foreldre til å finne og være trygg i egne løsninger.

ICDP tar utgangspunkt i «Huset» som en metafor på barnet. Huset illustrerer åtte temaer for godt samspill og fungerer som byggesteiner for tre dialoger.

Disse bygges nedenfra. Først bli bevisst på tomta, deretter bygge grunnmuren, så etasjer og til slutt taket. Tomten vi bygger huset på, er hvordan vi oppfatter barnet. Her ligger verdiene og erfaringer vi som omsorgspersoner tar med oss fra vår kultur, vår

familie og våre egne opplevelser. Noen erfaringer er gode, noen er ikke så gode. I ICDP blir vi gjort bevisste på hva dette betyr for meg som omsorgsperson.

ICDP i foreldre-grupper 2024:

0-5 år	6 foreldre	Helsesykepleier Foreldreveileder
1.-4. klasse	6 foreldre	Helsesykepleier Foreldreveileder
5.-8.klasse	6 foreldre	Helsesykepleier Foreldreveileder
Ungdom	5 foreldre	Helsesykepleier Forelderveileder
FUNK	6 foreldre	2 Foreldreveiledere

ICDP for omsorgsgivere:

Barnehage	9 barnehagelærere	2 Foreldreveiledere
-----------	-------------------	---------------------

Sertifisering av nye ICDP veiledere:

Barnehage	5 barnehagelærere	2 Foreldreveiledere
Helsestasjon	Foreldreveileder	2 Foreldreveiledere

ICDP i flyktingetjenesten:

Flyktingetjenesten	2 foreldre 4 møter	Foreldreveileder Helsesykepleier
Flyktingetjenesten	2 foreldre 4 møter	Foreldreveileder
Flyktingetjenesten	5 foreldre 12 møter (febr -25)	Foreldreveileder ICDP veileder (Fly)

Gjennom informasjon på styrernetverk, er det tydelig at dette er en veiledningskompetanse som er ønsket ute på alle barnehagene. Det kreves ressurser for å gjennomføre foreldregupper ute på enhetene, da disse foregår på ettermiddag og kveld. Dette gjelder også gjennomføring av sertifisering. Det meldes om at denne kompetansen er viktig i det daglige på barnehagene, og inn mot foreldresamtaler.

I 2024 fikk vi utarbeidet og vedtatt ny handlingsplan for et trygt og godt barnehagemiljø, som erstattet Handlingsplan mot mobbing. Det var en lovendring lov om barnehager i 2018, som er ivaretatt i ny plan: [Handlingsplan+for+et+trygt+og+godt+barnehagemiljø.pdf](#)

I oktober 2024 ble plan for overgang fra barnehage til skole revidert.

[Rutine+overgang+barnehage+til+skole+og+SFO.pdf](#)

Grønt flagg

Det ligger et politisk vedtak om at skoler og barnehager i Melhus skal sertifiseres innenfor Grønt flagg innen 2025. De fleste barnehager i Melhus er godt i gang med dette, og vi ser for oss å nå målet i løpet av 2025. Dette koster enhetene 2950 kroner i året. Grønt flagg er et effektivt virkemiddel for å innføre kontinuerlig jobbing med bevissthet og læring om å ta vare på miljøet og læring for en bærekraftig utvikling i barnehagen. Gjennom ulike kriterier og en tematisk tilnærming bidrar grønt flagg- programmet til at barna og de ansatte involveres i aktive og praktiske tiltak som bidrar til å fremme og konkretisere fokuset på en bærekraftig utvikling nå, og i fremtiden (www.grontflagg.fee.no/barnehage). Hver barnehage må lage en plan for dette arbeidet og det må dokumenteres og evalueres for å få resertifisering hvert år.

3. Foreldreundersøkelsen

Barnehagene i Melhus har deltatt i denne undersøkelsen annethvert år. Siden det ble en endring på gjennomføringsperioden fra Udir sin side, så tas ikke denne før i januar 2026.

Vi har derfor kun tall fra 2023 tilgjengelig.

2023 ?				
Alle barnehagestørrelser ?				
Alle eierformer ?				
Alle aldersgrupper ?				
Hele landet ?				
Alle fylker ?		Trøndelag - Trøndelage ?		
Alle kommuner ?		Melhus ?		
Alle barnehager ?		Alle barnehager ?		
Kategorier - Spørsmål	Snittsvar ?	Antall svar ?	Snittsvar ?	Antall svar ?
+ Ute- og innemiljø	4,2	133 045	4,1	431
+ Relasjon mellom barn og voksen	4,5	133 032	4,5	430
+ Barnets trivsel	4,7	133 002	4,7	430
+ Informasjon	4,3	132 967	4,3	430
+ Barnets utvikling	4,7	133 002	4,7	430
+ Medvirkning	4,3	133 018	4,2	431
+ Henting og levering	4,4	133 022	4,4	431
+ Tilvenning og skolestart	4,5	86 700	4,4	268
+ Tilfredshet	4,5	132 193	4,5	426

4. Nøkkeltall for 2024

Nøkkeltall for barnehager i Melhus

Fakta om barnehagebarn 2024

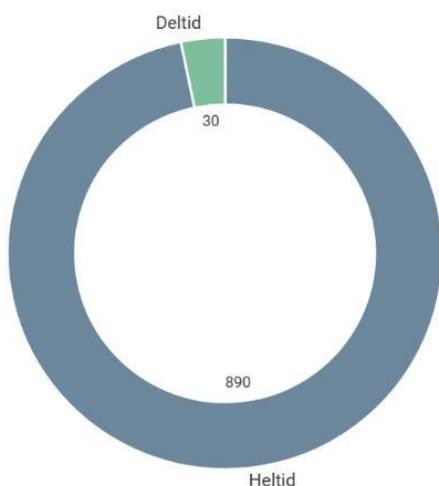
Antall barn
920

Minoritetsspråklige
118

Spesialpedagogisk hjelp
43

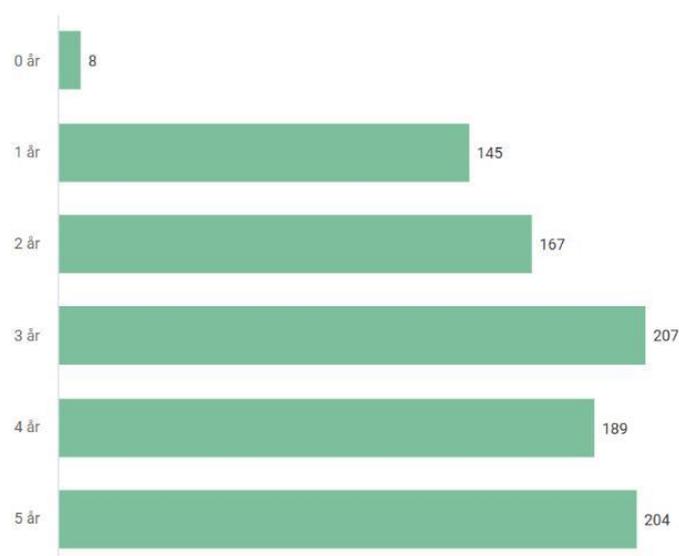
Antall barn som har heltid- og deltidsplass

■ Heltid ■ Deltid

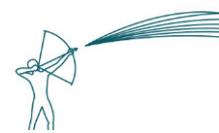
2024, Melhus, Alle eierformer

Antall barn etter alder

2024, Melhus, Alle eierformer

Når man sammenligner kommunale tjenester, ønsker man å måle resultat kvaliteten. Det vil si nytteverdien for brukeren av tjenesten. Slike data finnes til dels for grunnskolen (læringsutbytte og trivsel). Det finnes ikke data om resultater for brukerne i barnehagen. I stedet måles man kaller struktur kvalitet. Det vil si innsatsfaktorene, for eksempel de ansattes kompetanse og bemanningsfaktor.

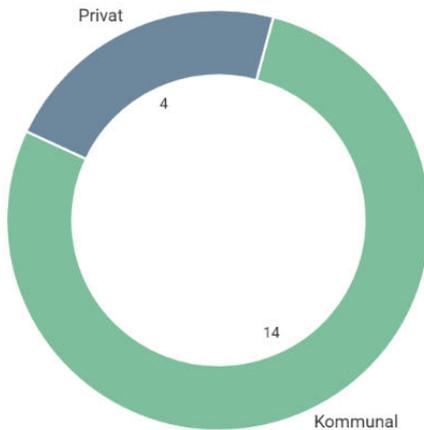
Fakta om barnehagene 2024

Antall barnehager

18

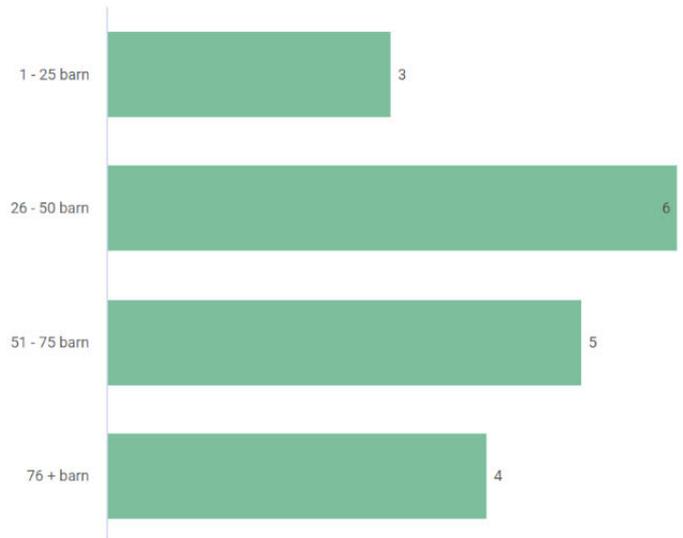
Antall kommunale og private barnehager

■ Kommunal ■ Privat

2024, Melhus, Alle eierformer

Antall barnehager etter størrelse

2024, Melhus, Alle eierformer

I Melhus oppfyller de aller fleste av de kommunale barnehagene pedagognormen, ifølge tall fra Utdanningsdirektoratet. Vi hadde to kommunale barnehager med søknad om dispensasjon fra pedagognormen i desember 2024, som i ettertid har fått ansatt pedagog eller fått godkjent dispensasjon fra barnehagemyndigheten i Trondheim.

I Melhus er 44,9% av grunnbemanningen barnehagelærerutdannet. I tillegg kommer andre relevante ansatte med andre arbeidsoppgaver (spes.ped, styrer).

Andelen menn ansatt i barnehager er stabilt og andelen menn som jobber i barnehagene i Melhus er på 14,85 prosent. Landsgjennomsnittet er 13,29%.

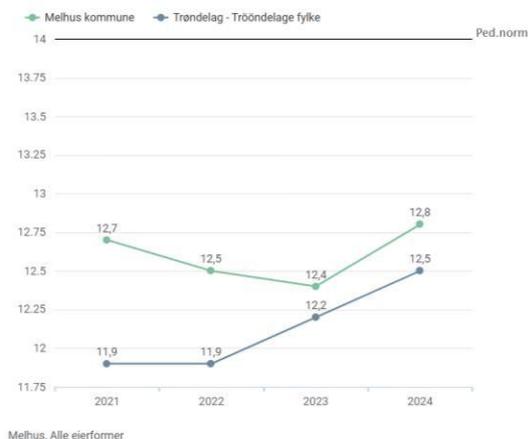
I Melhus har 94,6 prosent av barna barnehageplass i Melhus kommune. I tillegg kommer de barna som har barnehageplass i andre kommuner.

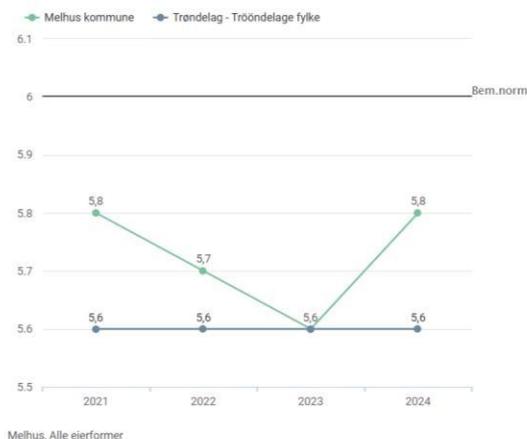
Bemanning - kun ordinære barnehager 2024

Oppfyller pedagognormen **15**   Oppfyller ped.normen med di... **0**   Oppfyller ikke pedagognormen **2**   Oppfyller bemanningsnormen **17**   Oppfyller ikke bemanningsnor... **0**

Barn per barnehagelærer

Barn per ansatt

Tallene i tabellen over viser at Melhusbarnehagene samlet sett er innenfor kravene på norm for barnehagelærer, samt antall barn per ansatt.

13502: Utvalgte nøkkeltall for barnehager, etter statistikkvariabel, region og år

		2022	2023	2024
Andel barn 1-2 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-2 år (prosent)	5028 Melhus	90,4	89,9	89,4
	EKG07 KOSTRA-gruppe 7	87,1	87,6	88,4
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	5028 Melhus	94,4	95,0	94,6
	EKG07 KOSTRA-gruppe 7	93,3	93,3	94,0
Andel barn 3-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 3-5 år (prosent)	5028 Melhus	97,1	98,3	97,6
	EKG07 KOSTRA-gruppe 7	97,1	96,9	97,4
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (prosent)	5028 Melhus	77,5	78,4	78,4
	EKG07 KOSTRA-gruppe 7	55,2	56,1	55,9
Antall barn korrigert per årsverk til grunnbemanning, alle barnehager (antall)	5028 Melhus	5,7	5,7	5,8
	EKG07 KOSTRA-gruppe 7	5,8	5,8	5,7
Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning (prosent)	5028 Melhus	45,4	41,8	44,9
	EKG07 KOSTRA-gruppe 7	42,7	41,5	42,3
Andel barn i kommunale barnehager med vedtak om spesialpedagogisk hjelp etter barnehageloven §31 (prosent)	5028 Melhus	4,9	5,1	4,6
	EKG07 KOSTRA-gruppe 7	3,5	3,6	3,6
Andel barn i private barnehager med vedtak om spesialpedagogisk hjelp etter barnehageloven §31 (prosent)	5028 Melhus	2,8	4,5	5,0
	EKG07 KOSTRA-gruppe 7	2,7	3,0	3,0
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år (prosent)	5028 Melhus	79,0	76,6	80,7
	EKG07 KOSTRA-gruppe 7	83,9	85,4	87,2
Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehager (f201, f211, f221) per korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager (kr)	5028 Melhus	83,3	90,3	93,8
	EKG07 KOSTRA-gruppe 7	84,9	92,6	92,9
Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager (kr)	5028 Melhus	66,8	73,4	75,6
	EKG07 KOSTRA-gruppe 7	68,3	74,3	74,3
Netto driftsutgifter barnehager i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	5028 Melhus	15,9	16,9	15,5
	EKG07 KOSTRA-gruppe 7	14,2	14,7	14,3
Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kr)	5028 Melhus	193 745	215 955	222 698
	EKG07 KOSTRA-gruppe 7	182 642	205 619	216 517

Tabellen over viser utvalgte nøkkeltall for Melhus 2022-2024 sammenlignet med KOSTRA-gruppe 7. Utvalgte tall er kommentert under andre hovedpunkter.

Tabellen nedenfor viser nøkkeltall knyttet til driftsutgifter på ulike funksjoner.

12379: Utgifter til barnehager, nøkkeltall, etter statistikkvariabel, region og år

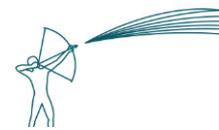
	2023	2024
Brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskolebarn (f 211) per barn med styrket tilbud, alle barnehager (kr)		
5028 Melhus	230 357	245 475
Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehager samlet (f201, f211, f221) per barn i kommunal barnehage (kr)		
5028 Melhus	265 360	271 388
Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehage (f201) per barn i kommunal barnehage (kr)		
5028 Melhus	215 667	218 531
Korrigerte brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskolebarn (f211) per barn i kommunal barnehage (kr)		
5028 Melhus	22 363	21 289
Korrigerte brutto driftsutgifter til lokaler og skyss (f221) per barn i kommunal barnehage (kr)		
5028 Melhus	27 330	31 568
Kommunale overføringer av driftsmidler til private barnehager per korrigert oppholdstime (kr)		
5028 Melhus	73	80
Kommunale overføringer av driftsmidler til private barnehager (1000 kr)		
5028 Melhus	40 176	43 775

5. Tilsyn etter lov om barnehager

Etter barnehagelovens § 53 skal kommunen føre tilsyn med at barnehagene drives i samsvar med loven og dens forskrifter, med unntak av bestemmelsene i kapittel V med forskrifter. Fra august 2022 overtok Trondheim kommune, fagenheten, barnehagemyndigheten for Melhus på områdene; Tilsyn, godkjenning og behandling av dispensasjoner. Det foreligger en egen plan for tilsyn med barnehagene i Melhus, og de kan også åpne tilsyn etter tilbakemeldinger gitt til dem. Årsmelding for vertskommunesamarbeidet er vedlagt den politiske saken.

Temabasert utviklingssamtale

Som et ledd i kvalitetssikring, internkontroll og utviklingsarbeid gjennomfører barnehageeier temabaserte utviklingssamtaler ute på alle barnehager. Kommunalsjef, rådgivere, enhetsleder og styrer deltar på samtaler. Det er utvalgte tema, som kan variere etter hva som er mest hensiktsmessig i perioden. I 2024 er det gjennomført samtaler på seks av de kommunale barnehagene.

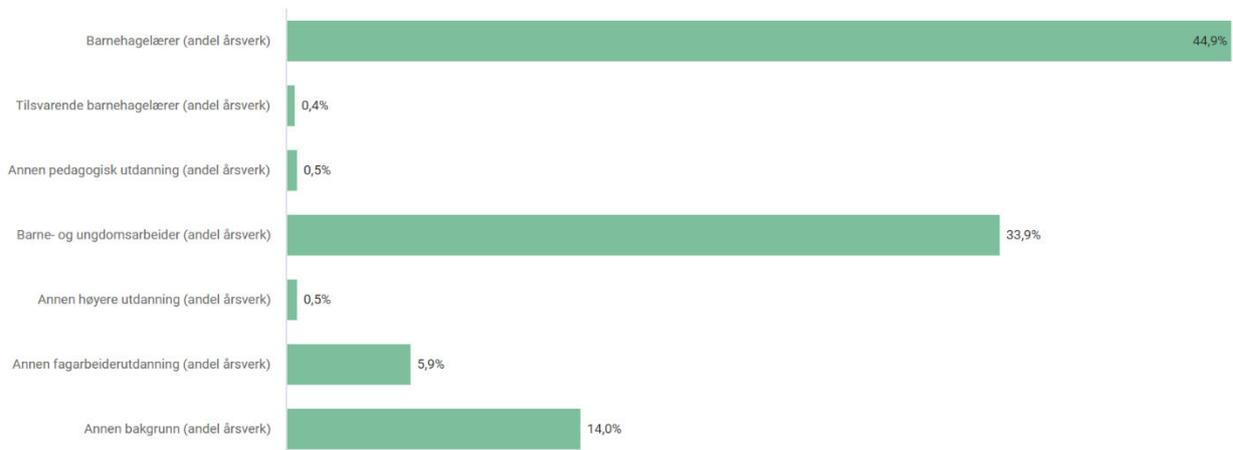
6. Barnehagens ansatte

Den viktigste ressursen i barnehagen er de ansatte som arbeider der, og personalets kompetanse er den viktigste kvalitetsfaktoren i barnehagen. Barnet er prisgitt de ansatte de møter i hverdagen sin. Gode voksne i barnehagen er avgjørende for barnas trivsel, utvikling og læring. Her er noen viktige grunner:

1. **Trygghet og tillit:** Barn trenger trygge og stabile voksne som de kan stole på. Dette skaper en følelse av sikkerhet og tillit som er grunnleggende for barnas emosjonelle utvikling
2. **Relasjoner og sosial utvikling:** Gode relasjoner mellom barn og voksne fremmer barnas sosiale ferdigheter. Voksne som er flinke til å knytte relasjoner til barna, bidrar til et positivt selvbilde og trivsel
3. **Læring og motivasjon:** Voksne som engasjerer seg i barnas lek og læring, kan motivere og støtte dem i deres utvikling. Dette er viktig for å bygge et godt grunnlag for videre læring
4. **Psykososialt miljø:** Et godt samarbeid og en positiv atmosfære blant de ansatte i barnehagen bidrar til et varmt og inkluderende miljø for barna

Vi ser at andelen barnehagelærere øker gradvis, samtidig som at fagarbeidere har økt. Det blir færre ansatte uten utdanning. Dette skyldes blant annet lett tilgjengelig utdanning for ansatte, slik at det er mulig å ta fagbrev eller ta deltid barnehagelærerutdanning. Samtidig ser vi at det er færre som søker seg på barnehagelærerutdanning, og at vi oftere enn før må søke om dispensasjon fra utdanningskravet i perioder.

Ansattes utdanning

2024, Melhus, Alle eierformer

7. Barn og foreldres medvirkning

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannings som grunnlag for allsidig utvikling. (Barnehageloven § 1). For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg. Foreldrerådet består av foreldrene til alle barna og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. "Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ." "Barnehageeieren skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget." (Barnehageloven § 4).

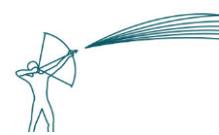
Barnehagene i Melhus gjennomfører Utdanningsdirektoratets foreldreundersøkelse hvert andre år (se under avsnitt Foreldreundersøkelsen 2023).

§ 3 Barns medvirkning (Barnehageloven):

- Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet og i saker som gjelder dem selv.
- Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.
- Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.
- I alle handlinger og avgjørelser som gjelder barn i barnehagen, skal hva som er best for barnet, være et grunnleggende hensyn.

Barnehagene i Melhus har hatt «Barnets stemme i et inkluderingsperspektiv» som felles tema, for å løfte barns medvirkning, også sett i lys av ny lovgivning i forhold til et trygt og godt barnehagemiljø.

Alle barnehagene i Melhus har egne FAU, og har jevnlig møter med dem. De representerer også foreldre i SU. Her har de mulighet til å få komme med innspill til barnehagens planer og innhold. Barnehagene melder om at de opplever en ny foreldregenerasjon, hvor det er økt behov for informasjon og veiledning i foreldrerollen. Dette krever at barnehagene er tydelige på forventninger og informasjon, og at man må fornye seg når det gjelder ulike plattformer å få ut informasjon på. Barnehagene er opptatt av dialog mellom barnehage og hjem, og at et godt samarbeid gir et godt grunnlag for samarbeid for en god oppvekst. Det krever at barnehagen er profesjonell i sitt møte med foreldre, og at møtene er kvalitetsbærende.

Et av områdene Melhus har sett nærmere på er tilvenningsfasen når barn starter i barnehagen. Etter studiebesøk i Danmark i 2023 og i samarbeid med RKBU har vi hentet gode verktøy og et kunnskapsgrunnlag for å legge til rette for en god overgang til barnehagen. Dette er et viktig punkt for videre samarbeid mellom barnehage og foreldre.

8. Spesialpedagogisk hjelp

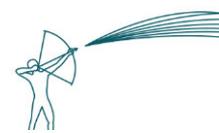
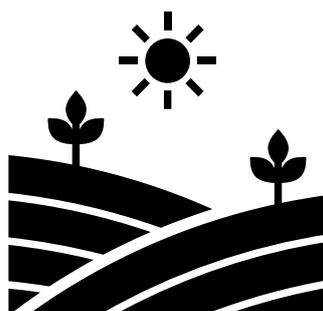
Barn under opplæringspliktig alder har rett til spesialpedagogisk hjelp dersom de har særlige behov for det. Dette gjelder uavhengig av om de går i barnehage eller ikke. Formålet med spesialpedagogisk hjelp er å gi barn tidlig hjelp og støtte i utvikling og læring av for eksempel språklige og sosiale ferdigheter. Spesialpedagogisk hjelp kan gis til barnet individuelt eller i gruppe. Hjelpen skal omfatte tilbud om foreldreveiledning. (Barnehageloven § 31).

Kommunen skal sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud (§37). Plikten til tilrettelegging omfatter ikke tiltak som innebærer en uforholdsmessig byrde for kommunen. Ved vurderingen av om tilretteleggingen innebærer en uforholdsmessig byrde, skal det særlig legges vekt på tilretteleggingens effekt for å nedbygge funksjonshemmende barrierer, de nødvendige kostnadene ved tilretteleggingen og virksomhetens ressurser.

Kommunen fatter vedtak om tilrettelegging av barnehagetilbudet til barn med nedsatt funksjonsevne.

Dersom gratis skyss er nødvendig for at barnet skal kunne motta spesialpedagogisk hjelp, har barnet rett til slik skyss (§36).

Kommunen skal fatte vedtak om, og oppfylle retten til skyss, nødvendig reisefølge, tilsyn og innlosjering.

12376: Barn i barnehager med styrket tilbud, etter statistikkvariabel, region og år

	2022	2023	2024
Andel barn med styrket tilbud i forhold til alle barn i barnehage. Alle barnehager (prosent)			
5028 Melhus	8,9	9,2	8,2
Barn i barnehage (antall)			
5028 Melhus	939	917	920
Barn med styrket tilbud, alle barnehager (antall)			
5028 Melhus	84	84	75
Barn i kommunale barnehager med vedtak om spesialpedagogisk hjelp, §31 (antall)			
5028 Melhus	36	37	33
Barn i private barnehager med vedtak om spesialpedagogisk hjelp, §31 (antall)			
5028 Melhus	6	9	10
Minoritetsspråklige barn i kommunale barnehager som får styrket språkutvikling (antall)			
5028 Melhus	:	18	12
Minoritetsspråklige barn i private barnehager som får styrket språkutvikling (antall)			
5028 Melhus	:	0	0
Barn med nedsatt funksjonsevne og vedtak etter §37 (antall)			
5028 Melhus	26	20	20

I Melhus ser vi en nedgang i antall barn som har spesialpedagogisk hjelp (§31), når man ser summen på kommunale og private under ett. Antall barn med spesialpedagogisk hjelp i de private barnehagene har økt fra 2022, mens vi ser en nedgang i de kommunale barnehagene. Vi ser at antall barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud (§37), samt barn som har rett på skyss (§36) er relativt stabilt, og at antall årstimer på spesialpedagog og spesialpedagogisk assistent er stabilt.

Tallet for barn som får ekstra ressurser inkluderer barn som får spesialpedagogisk hjelp etter barnehageloven §31 samt minoritetsspråklige barn. Tallene for minoritetsspråklige innbefatter også arbeidsinnvandring fra enkelte land (se punkt 9)

Barnehagene har mange vedtak og årstimer etter § 37 nedsatt funksjonsevne. Vi kan sette dette i sammenheng med bemanningssituasjon, som oppleves som stramt med lange åpningstider i Melhus. Få voksne gjør at det er utfordrende å ivareta barn som trenger ekstra støtte i gruppe. Dette fører igjen til en drøfting rundt normalbegrepet og hva som er forventninger innenfor det allmennpedagogiske tilbudet.

9. Minoritetsspråklige barn

I 2024 har barnehagene i Melhus hatt 117 minoritetsspråklige barn (analysebrettet sier 118). I Melhus går 80,7 prosent av barna med minoritetsbakgrunn i barnehage, ifølge tallene. Dette er noe oppgang fra tidligere år.

12272: Minoritetsspråklige barn i barnehager 1-5 år, etter statistikkvariabel, år og region

	2022	2023	2024
	5028 Melhus	5028 Melhus	5028 Melhus
Minoritetsspråklige barn (antall)	113	111	117
Innvandrerbarn (antall)	143	145	145
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn (prosent)	79,0	76,6	80,7
Andel minoritetsspråklige barn i forhold til alle barn i barnehage (prosent)	12,2	12,1	12,8

Innvandrerbarn her er antall barn 1-5 år med innvandringsbakgrunn per 31.12. eksklusive barn med landbakgrunn fra Danmark, Sverige, Irland, Storbritannia, USA, Australia og New Zealand. Dette omfatter innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre.

Dette vil si at arbeidsinnvandring også er med i tallene, f.eks fra Polen, Latvia, Litauen, Russland etc. Det er en mulig feilkilde her, da barn som går i barnehager utenfor Melhus ikke er registrert i de tilgjengelige statistikkene.

Minoritetsspråklige barn defineres som; "Barnet og barnets foresatte har et annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, dansk og engelsk".

Barnehagene i Nedre Melhus er de barnehagene som tar imot flest flyktningbarn. Mye av dette handler om bosetting og at disse barnehagene har opparbeidet seg god kompetanse gjennom flere år med minoritetsspråklige barn og familier. Vi ser også at det er behov for å ha noen beredskapsplasser i barnehagene, da det kommer familier hele året. Dette antallet ble økt i forbindelse med mottak av Ukrainske flyktninger, i flere deler av kommunen, men er nå tatt ned noe.

Jamfør vedtektene for kommunale barnehager skal barn av innvandrere som skal delta i introduksjonsprogram, tilbys barnehageplass snarest og innen 3 måneder. Beredskapsplasser dekkes økonomisk av kommunens integreringstilskudd eller flyktningefond.

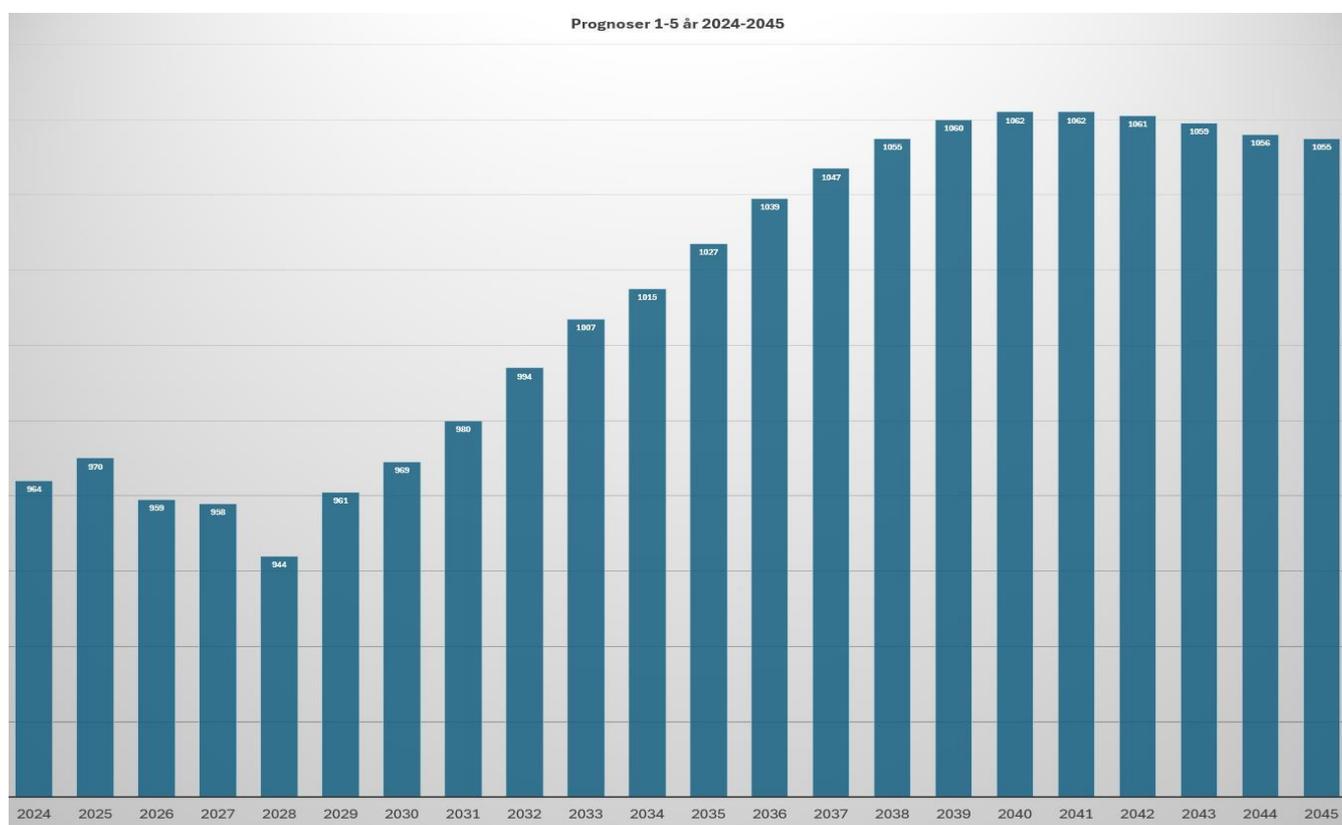
I barnehagen er språkarbeidet i fokus gjennom hele dagen. Arbeid med abstrakte ord, forstå følelser, visualisering med bruk av bilder og kroppsspråk er spesielt viktig for minoritetsspråklige barn, men skal samtidig være en del av det allmenn-pedagogiske tilbudet til alle barn.

Personalet har et ansvar for at minoritetsspråklige barn får erfaringer som bygger opp deres begrepsforståelse og ordforråd i norsk. Bruk av tospråklig assistent er av stor betydning, spesielt det første året etter oppstart i barnehagen. Dette er en god støtte i kommunikasjonen med foreldre og i oppfølgingen av det enkelte barn i alle hverdags situasjoner.

10. Opptak, kapasitet og prognoser

Melhus kommune har ett hovedopptak i året og tar inn barn gjennom supplerende opptak når det blir ledige plasser. Alle barn med rett på plass fikk plass ved hovedopptaket i 2024. I 2024 hadde vi 920 barn i barnehagene i Melhus pr 15.12.2024.

Vi har hentet prognoser fra Trondheimsregionen per september 24. Prognoser for årene fremover viser at det er en økning frem mot 2045 (prognoser for 1-5 år fra Trondheimsregionen). Vi ser dette i sammenheng med kapasitet på de ulike områdene i Melhus. Vi ser at vi med utbygging av kapasitet de siste årene skal være i stand til å ivareta behovet i mange år frem i tid, så lenge det ikke skjer endringer som gjør at behovet blir betraktelig større enn antatt. Planer for utbygging per 2024 er hensyntatt i Trondheimsregionens prognoser. Det vi ikke vet fra år til år er inn- og utflytting. I 2023 hadde

vi 32 ekstra barn på søkerlista og i 2024 hadde vi 26 barn på søkerlista som skulle flytte til Melhus før barnehagestart i august det året.

Ifølge tall fra SSB, barn på venteliste, så hadde Melhus 37 barn på venteliste per 15.12.24. Dette er barn som er født fra 1. desember 2024, eller barn som har søkt etter hovedopptak.

13632: Barn på venteliste til barnehageplass, etter region, alder, statistikkvariabel og år

	Barn 0-5 år på venteliste		
	2022	2023	2024
K-5028 Melhus			
I alt	44	14	37

I forbindelse med utbygging av Varmbo/Gimsøya-området må det sees på alternativ til Strandvegen barnehage, da den blir berørt av ny vei. Sorenskrivergården på Kvål (Rosmælen barnehage) har begrenset levetid, noe som betyr at man på sikt må se på en løsning. Vi ser også at tilgangen til barnehageplasser i nærbarnehager blir utfordret, da pågangene varierer i Melhus sør og i nedre Melhus. Ny barnehage på Flå sto ferdig oktober 2024 og vil, sammen med eksisterende barnehageareal på Flå skole, dekke et økende behov i Melhus sør for årene fremover.

For Nedre Melhus vil økt behov i første omgang bli ivaretatt av ubrukt areal på Brekkåsen idrettsbarnehage. Det var i 2024 ledig kapasitet på Gåsbakken og Eid. For 2025, vil det kun være Gåsbakken som har kapasitet til å ta imot flere barn i Melhus vest.

11. Satsningsområder

Denne kvalitetsmeldingen inneholder ikke en egen tiltaksdel, men satsningsområder fra denne kan legges inn i planer som allerede finnes i dag, som økonomi- og handlingsplanen, kompetanseplan, rekrutteringsplan osv.

For 2024 var disse punktene satsningsområder:

- Arbeid med rekruttering, beholde ansatte, sykefravær og nærværarbeid. Vi ønsker å beholde egne ansatte, utvikle arbeidsmiljø og være en attraktiv arbeidsplass for nyrekruttering. I dette ligger også økt satsning på lærlinger
  - Pga omstillingsprosjekt er det ikke vedtatt økt antall lærlinger. Det jobbes kontinuerlig med rekruttering, sykefravær og arbeidsmiljø på enhetene.

- Oppvekststrategi (vedtatt i mars 2024). Dette blir et verktøy for det nye kommunestyret, og skal implementeres ut på enhetene
  - Denne vil settes inn i strategisk plan for tverrfaglig samarbeid og forbyggende arbeid i 2025
- Spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Vi gjennomfører inkluderingsanalysen, med mål om å få alle enheter gjennom innen 2025
  - Pga ressurser er det ikke gjennomført i flere barnehager i 2024
- Felles tilvenningsstrategi. Vi innleder samarbeid med May Brit Drugli (RKBU) for å se på en felles tilvenningsstrategi for barnehagene i Melhus. Første samling vil foregå i juni 2024 med tiltenkt oppstart fra august 2025
  - Planen ble ferdigstilt og politisk behandlet i mars 25. Saken skal behandles på nytt gjennom ØHP for 2026, for å se på behov for ressurser for å sette i verk planen
- ICDP, generell kompetanseheving, samt sertifisering av veiledere. Tiltaket må evt prioriteres i ØHP for 2025
  - Dette tiltaket ble ikke prioritert i ØHP for 2025
- Toppet bemanning, jmf verbalvedtak fra desember, om dette blir prioritert i ØHP for 2025
  - Dette tiltaket ble ikke prioritert i ØHP for 2025

Satsningsområder for 2025:

Implementering av BTI (bedre tverrfaglig innsats)

Nærværsfaktorer

Beholde og rekruttere kvalifisert personale

Iverksette plan for tilvenning i barnehagen

REKOM, se mot felles plan fra 2026

Medarbeiderundersøkelsen

Matematikkenteret (4 barnehager). Pilotprosjekt for å utarbeide matematiske verktøy for barnehagesektoren

Digital kompetanseheving

12. Referanser

Rammeplan for barnehager

Lov om barnehager

Kompetanse for fremtidens barnehage (regjeringen.no)

Utdanningsdirektoratet, analysebrettet

Statistisk sentralbyrå, KOSTRA tall

Kunnskapsdepartementet, «Barnehagen for en ny tid», Nasjonal barnehagestrategi mot 2030

Inkludering - statped.no (nettside)

Strategisk plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggende arbeid for barn og unge - Melhus kommune

Kvalitet i barnehagen- Rapport nr. 85, Universitetet i Stavanger, november 2019

Forandring som praksis, Morten Levin og Roger Klev, 2021

Vedlegg:

Årsmelding Melhus 2024. Vertskommunesamarbeid med Trondheim kommune som barnehagemyndighet 2024.

